І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редакції і Адміністрації:
'Svoboda', 81-83 Grand St.,
Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 93. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 16-го ТРАВНЯ 1957 П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MAY 16, 1957 No. 93. VOL. LXIV.

ПРЕЗИДЕНТ ОСТЕРІГАЄ ПРОТИ РИСКОВНОЇ ГРИ З БЕЗПЕКОЮ НАЦІЇ

Президент Айзенгавер

Вашингтон. — У вівторок 14-го травня президент Айзенгавер звернувся безпосередньо до громадянства з промовою в справі запропонованого ним цьогорічного бюджету. Його промову, виголошену в Білому Домі, передавали по всій країні радіові і телевізійні стації. Вона була першим із двох запляннованих Айзенгавером виступів для змобілізування публічної опінії проти намагань деяких кіл Конгресу зредукувати бюджет уряду у життєво-важливих ділянках. Виступив Айзенгавер того самого дня, як сенатська бюджетова комісія зредукувала зменшений вже Палатою Репрезентантів на 38 мільйонів бюджет Інформаційної Агенції ЗДА на дальших 16 мільйонів долярів. Передаючи у своїй промові справу бюджету безпосередньо під розгляд американського народу, през. Айзенгавер підкреслив декілька разів, що намагання зменшити бюджет в ділянках, що зв'язані з обороною країни, є безпотрібною рисковною грою із пезпекою нації. Запропонований урядом бюджет, достосований до теперішньої міжнародної ситуації і в ньому вдержано рівновагу між вимогами державної безпеки і надто великим видаткуванням державного гроша. Якщо цей бюджет буде скорочений, особливо ж у ділянках озброєння й оборони, то станеться це тільки із великою шкодою для ЗДА. Наслідки зменшення видатків на мілітарні цілі, які були здійснювані в недавньому минулому, мали жахливі наслідки для цілої країни. Для прикладу, пригадав Айзенгавер, що внаслідок редукції збройних сил після другої світової війни, З'єдинені Держави Америки були неприготовані в час Корейського конфлікту і мусіли понести тяжкі безпотрібні втрати. „Заявляю вам — сказав Президент — що ніколи не погоджуся на таку чи іншу програму фальшивої ощадности, яка могла б знову поставити безпеку ЗДА і життя американських громадян в обличчі такого риску". Цими словами підкреслив Президент свою заяву, висловлену цього ж самого дня в зустрічі з республіканськими провідниками Конгресу, що він не могтиме нести відповідальности за безпеку країни, якщо будуть здійснені редукції бюджету в таких ділянках, як розбудова летунства і продукція керованих ракет. В дальшому у своїй промові Президент торкнувся запропонованої ним федеральної допомоги на розбудову шкільництва і з'ясував важливість існування і діяльности Інформаційної Агенції в ширенні правди і в протидіянні фальшивій комуністичній пропаганді.

Комітет Економічного Розвитку за зменшення бюджету і податків

Вашингтон. — Комітет для Економічного Розвитку опублікував свою заяву про економіку цієї країни, в якій заявляється за те, щоб зменшити федеральні видатки та прибуткові податки. Цей комітет є понадпартійною і неприбутковою організацією, і він складається з науковців та представників підприємців і не є на стільки консервативний, як Крайове Товариство Підприємців або Торговельна Палата ЗДА. В найновішій заяві комітет твердить, що економіка цієї країни мусить розв'язати дві проблеми: високий бюджет уряду та надто високі прибуткові податки. Якщо вже в цьому році не вдасться зменшити федерального бюджету, то федеральні видатки будуть зростати і в дальших роках, і в наслідок цього не можна буде зменшити прибуткових податків. В заяві говориться про те, що „країна матиме більшу користь із зменшення податків, як із здійснення деяких пунктів урядової програми".

Куртіс пропонує зорганізувати Федеральну Летунську Агенцію

Вашингтон. — Окремий асистент Білого Дому для летунських справ Едвард П. Куртіс рекомендує президентові Айзенгаверові, щоб зорганізувати окрему незалежну Федеральну Летунську Агенцію. Це потрібне тому, що число літаків в цій країні дуже збільшиться в найближчих роках і 1975 року становитиме 125,000 машин (тепер число літаків виносить 90,-000). В 1975 році будуть між пасажирськими літаками і 200 пасажирських літаків, які летітимуть із швидкістю звуку. Куртіс був генералом летунства під час другої світової війни. Він пропонує, щоб новозорганізовану Федеральну Летунську Агенцію очолювала цивільна особа, але штаб її працівників мав би складатися з цивільних і військовиків.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Айзенгавер** перед відлетом із Геттисбургу, Па., до Вашингтону відвідав місцевий клюб, де нарікав, що не може вже тепер грати в гольфа так добре, як грав перед своєю недугою. Президент грав у гольфа з і своїми сусідами в Геттисбургу.

● **Палата Репрезентантів** без дискусії прийняла законопроєкт про збільшення на 10 відсотків пенсій ветеранам, які на військовій службі втратили працездатність. Цей законопроєкт має ще ухвалити Сенат.

● **Найвищий Суд** ЗДА дістав апеляцію Керила Чессмена, який вже 9 років тому засуджений був у Каліфорнії за зґвалтування жінки до смертної кари. Він знову подав апеляцію до Найвищого Суду про припинення виконання вироку. Сидячи в тюрмі, він написав повість „Келія ч. 2455", яка здобула йому славу.

● **Компанія „Рейтсон"** повідомляє, що їй вдалося винайти спосіб зберігати харчі при допомозі електронічного відводнювання. Завдяки цьому способові харчі, не псуючись, можуть лежати довгі роки при звичайній хатній температурі.

● **З Ванкуверу**, Канада, повідомляють, що аж тепер вдалося знайти розбитий літак, в якому 5 місяців тому згинуло 62 пасажири і залога. Між ними було 8 американців. Літак знайшли на горі Слоcс, за 50 миль від Ванкуверу.

СЕН. МОРРЕЙ І ТРИ ІНШІ ОПОЗИЦІЙНІ КАНДИДАТИ ПЕРЕМОГЛИ В ДЖЕРЗІ СИТІ

Мейор Беррі, одинокий з листи Джана Кенні перевибраний до міського управління

Sen. James F. Murray

Джерзі Сіті. — Як вісім років тому політичною сенсацією не тільки в місті і стейті, але й до деякої міри в країні була перемога Джана В. Кенні у міських виборах проти довголітнього „боса" Гега, подібну сенсацію викликала тепер перемога опозиції проти п. Кенні, очолювана стейтовим сенатором Джеймсом Морресм. У виборах, що відбулися тут минулого вівтірка, 14-го травня, сенатор Моррей здобув 63.072 голоси, а дотеперішній мейор Бернард Беррі, що очолював список кандидатів, що їх піддержував голова партійної демократичної організації Гудсонського повіту п. Кенні, здобув 57.123 голоси та є одиноким переможцем з цієї листи до 5-особового комісаричного управління міста. Три інші кандидати ввійшли з опозиційної листи і ними є: Вільям В. Мек Лафлін, що здобув 63.002 голоси, Чарлз С. Вітковські з 60.698 голосами та Авґуст В. Гекмен, що дістав 57.626 голосів. Одиноким з опозиційної листи сен. Моррея, що програв у виборах, є Томас Ганґемі. Між переможцями є чотири демократи і один, п. Гекмен, республіканець. Згідно з вислідом виборів, сен Моррей, як головний переможець, повинен би стати посадником міста і, правдоподібно, перебрати провід впливової демократичної організації повіту. Вже тепер заповідають, що вислід виборів в Джерзі Сіті матиме вплив і на вислід стейтових виборів і вибору губернатора в листопаді, бо партійна організація повіту грає поважну ролю в стейтовій політиці. Головний переможець у виборах, стейтовий сенатор Моррей, є добре відомий українцям з його майже перфектного знання української історії та зі свого виступу на українській імпрезі 22-го січня минулого року. Два сини і одна дочка сен. Моррея є в місцевій українській парафіяльній школі св. Петра і Павла. Сам сен. Моррей є в живому контакті з провідниками місцевої української громади. Джеймс Моррей має 35 років та є адвокатом, спеціялістом міжнародного права, та гордо признається до свого ірляндського походження. Крім англійської мови, він говорить плинно по-німецьки, по-італійськи (його жінка є італійського походження і приїхала до цієї країни після останньої війни в програмі обміну студентами), по-еспанськи і по-польськи. Є автором кількох публіцистичних праць, а під час війни був деякий час дорадником державного департаменту. Знаючи знаменито історію України, він є ентузіястичним приятелем українців та їхніх змагань і здецидованим ворогом комунізму.

Пробні експльозії в Неваді будуть дуже різнородні

Меркурі, Невада. — Комісія Атомової Енергії повідомляє, що цьогорічні пробні атомові експльозії в стейті Невада, які мають початися вже 16-го травня, будуть дуже різнородні. Має відбутися більше як 14 пробних вибухів, які відбуватимуться до вересня цього року. Першого дня мають випробовувати атомову бомбу, яка буде на половину менша від тієї бомби, яку скинули під час другої світової війни і яка мала силу 20,000 тонн вибухового матеріялу ТНТ. Крім того будуть по раз перший випробовувати керовану ракету, яка має атомову бомбу, і яку будуть випускати з повітря в повітря. При цій нагоді по раз перший випробовуватимуть також матеріял для протиатомового бомбосховища, який випродукувано в Німеччині і у Франції. Під час дев'ятьох експльозій будуть присутні і журналісти. Деякі бомби скидатимуть із вежі, яка є на 700 стіп висока.

Айзенгавер розв'язав Комітет Допомоги Мадярським Втікачам

Вашингтон. — Президент Айзенгавер 14-го травня розв'язав окремий Комітет Допомоги Мадярським Втікачам, але одночасно заявив, що ЗДА не перестануть допомагати тим особам, які втікатимуть з-за залізної заслони. Президент сказав, що американський уряд буде і надалі допомагати тим мадярським втікачам, які ще залишилися в Австрії. Комітет Допомоги Мадярським Втікачам зорганізовано 12-го грудня минулого року. Згідно зі звітом цього комітету до ЗДА переселено 32,075 осіб і їх розміщено в різних стейтах. Військові літаки до 1-го травня перевезли 13,120 осіб, відбувши 214 летів. 8,945 осіб приїхали до цієї країни на кораблях, а 9,664 особи перевезено літаками. (133 летів), про які подбав Комітет для Европейської Еміграції. Сам комітет просив про розв'язання, бо його праця скінчена.

Вже й члени Братства Шоферів проти Бека

Вашингтон. — Пресові дорадники Міжнародного Братства Шоферів рекомендують, щоб Дейв Бек сам зрезиґнував з головства в братстві, бо „це було б найкраще для організації". Це домагання передано одному з містоголов братства Ейнарові Монові, який в цій справі нараджуватиметься з іншими містоголовами. На думку пресових референтів Бек повинен сам зрезиґнувати на так довго, поки не будуть „опрокинені проти нього закиди в Сенатській Слідчій Комісії або так чи так вирішені". Подібні пропозиції поставлено і містоголові Френкові Брустерові з Сієтел, який також зловживав фондами робітничої організації. Сенатська Слідча Комісія і досі не знайшла 4-х свідків, між якими є син Бека — Дейв Бек молодший, Фред Вершурен і кузен Бека — Джозеф МекЕвой. Голова Американської Федерації Праці — Конґресу Індустрійних Організацій Джордж Міні погодився бути присутнім на нарадах окремого комітету Братства Шоферів, але заявив, щоб під час тих нарад, які саме тепер відбуваються, не обговорювати справи припинення Бека як містоголови АФП-КІО, бо цю справу мають обговорювати 20-го травня на Виконній Раді АФП-КІО.

Кардинал Вишинський склав звідомлення Папі

Рим. — Польський кардинал Стефан Вишинський, який кілька днів тому прибув до Риму, як перший кардинал з-поза залізної завіси, що йому комуністична влада позволила була поїхати до Риму й заґарантувала поворот, — був прийнятий Папою, що його привітав в великою сердечністю. Вишинського відпровадили до Ватикану його 5 товаришів подорожі, три єпископи, капелян і секретар, але 50-хвилинну розмову з Папою він мав наодинці. Він предложив Папі на письмі детальне звідомлення про ситуацію Католицької Церкви в Польщі і, мабуть, взагалі про релігійні відносини за залізною завісою, при чому над цим звідомленням він працював уже в Римі. Кардинал Вишинський приїхав до Риму у звичайній священичій реверенді і щойно в Римі пошили йому кардинальський одяг. Перед його від'їздом до Польщі йому передадуть на окремій параді — кардинальський капелюх, що його ще не дістав був.

Король Гуссейн відмовився поїхати до Багдаду

Багдад. — Король Йорданії Гуссейн відмовився поїхати „в теперішніх обставинах" на зустріч із королями Іраку і Савді Арабії, Фейзелем і Савдом, до столиці Іраку Багдаду. За пресовими коментарями, це була несподіванка для чужинних дипломатів, які вважали, що це власне бажання короля Гуссейна бути приявним на такому з'їзді королів, бо це була б маніфестація приязни збоку Іраку і Савді Арабії для Йорданії і демонстрація проти Сирії і Єгипту. Але інші повідомлення звертають увагу, що король Гуссейн дістав був, мабуть, відомості, що саме король Савд не бажає собі такої протиєгипетської демонстрації, яка провокувала б Єгипет і Сирії, і тому пішов по лінії бажань Савда. Запрошення, що його обидва королі — Фейзал і Савд вислали до Гуссейна, монарха сусідньої Йорданії, було — мовляв — актом куртуазії. Тим часом король Савд підкреслив у Багдаді конечність приязни між Іраком і Савді Арабією, бо, мовляв, кожна прикрість, яка зустріла б Ірак, негайно відбилася б погано і на ситуації Савді Арабії. Відвідини Савда в Іраку триватимуть до кінця цього тижня.

Сирія зголосила до ОН скаргу проти Ізраїлю

Об'єднані Нації. — Сирія зголосила скаргу проти Ізраїлю за порушення постанов військового перемир'я збудуванням довгого на 120 стіп мосту на острові Гуля. Цей міст, мовляв, скріплює ізраїльський військовий потенціял, що забороняють постанови перемир'я. Діючий голова Перемирчої Комісії ОН на Середньому Сході, полк. Лірі, признає, що на випадок війни цей міст може принести Ізраїлеві користь, однак підкреслює, що тепер збудовано цей міст у зв'язку з мельйораційними роботами, що їх Ізраїль перевів на тому багнистому терені з великою користю для побільшення засівної площі та покращання тамошніх здоровних відносин. Рада Безпеки має зійтися в цій справі під кінець цього тижня. Головою Ради Безпеки є в цьому місяці американський делеґат Генрі Кебот Ладж. За часописними коментарями, скарга Сирії має політично-тактичне значення: щоб відвернути увагу світу від ролі Сирії в йорданській кризі та щоб поставити в незручну ситуацію єдиного арабського члена в Раді Безпеки, Ірак, який зрештою ворожий про-совєтській політиці Сирії і належить до Багдадського пакту, що його завзято поборює Сирія.

Німці стурбовані вістками про пляни ЗДА

Гамбурґ. — Часописні вістки, наче б американський уряд приготовляв проєкт демілітаризації середньої Европи, як базу для договору з СССР про розброєння, викликали неспокій серед членів конґресу Християнсько-демократичної партії канцлера Аденауера в Гамбурґу. За тими вістками, през. Айзенгавер буцім-то схиляється до проєкту відкликання всіх чужинецьких військ з широкої середньо-европейської смуги по західній лінії від Нант у Франції до Сицилії на півдні — та на сході, по совєтському боці, по лінії від Естонії до Криму. Німців збентежила найбільше та подробиця того проєкту, що ніби ЗДА мали б пропонувати його без пов'язання з проблемою з'єдинення Німеччини та звільнення сателітних країн большевиками. Тому, за німецьким поглядом, така демілітаризація середньої Европи, якщо на неї погодились би Совєти, фактично залишила б Німеччину на довгий час поділеною. Схвилювання серед членів керівної тепер в Західній Німеччині партії і серед членів західньо-німецького уряду було таке велике, що німецький міністер закордонних справ д-р Гайнріх де Брентано виступав на конґресі в понеділок 13 ц. м. аж двічі: раз він заявив, що дістав авторитетне вияснення від американської амбасади в Бонні, що ті газетні вістки, це лише часописні „спекуляції", а другий раз — відчитав комунікат амбасади ЗДА, в якому запевнено, що всякі проєкти, з якими ЗДА виступлять на конференції розброєння в Лонконі, будуть зроблені в порозумінні з членами НАТО і з повною льояльністю до Західньої Німеччини. Брентано апелював до членів партійного конґресу мати довір'я до ЗДА, які врятували Европу і зокрема Німеччину від післявоєнного хаосу. На цю тему говорив державний секретар Доллес на своїй останній пресовій конференції.

В Єгипті судять чотирьох англійців за шпигунство

Каїро. — Перед єгипетським судом відбувається розправа проти 11-ох підсудних, оскаржених у шпигунстві в користь Англії, при чому прокуратор зажадав кари смерти для одного англійського громадянина і сімох єгиптян та кари досмертної в'язниці для всіх інших підсудних. Головним оскарженим є Джеймс Свиберн, керівник пресової агенції „Араб Нюз Ейдженсі", а далі ще три англійці: урядовець асекураційної компанії, телеграфічної компанії і один купець. Арештовано всіх їх літом минулого року, під час Суецької кризи. Один із англійських підсудних заявив крізь залізну сітку, за якою сидять підсудні, що за весь час перебування у в'язниці він бачив тільки двічі по 15 хвилин свого адвоката-єгиптянина, і що взагалі не знає, у чому властиво ціла справа і за що його ув'язнили і судять.

ЗДА ПРОПОНУЮТЬ РОЗПОЧАТИ ЛЕТУНСЬКУ ІНСПЕКЦІЮ ВІД СИБІРУ Й АЛЯСКИ

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ДОЛЛЕС ПРОТИ ЗДЕМІЛІТАРИЗОВАНОЇ СМУГИ В ЕВРОПІ, ЯКА ШКОДИЛА Б З'ЄДИНЕННЮ НІМЕЧЧИНИ

Вашингтон. — Америка не підпише ніякого договору з Совєтами про роззброєння на само совєтське „слово", бо — на підставі досвіду з минулого — не може мати до Москви довір'я, що вона цей договір дотримає. І тому саме пропозиція Д. Д. Айзенгавера про „відкрите небо", себто інспекцію стану зброєння і роззброєння з повітря, була подумана як один із практичних способів контролі та ґарантії на дотримання Совєтами умови про роззброєння. Тепер річ іде про те, в якій частині світу вперше застосувати експеримент з такою летунською інспекцією. Найлегше зробити це в мало заселених обширах, які стосувались би двох-трьох держав, а саме совєтського Сибіру і американської Аляски та ев. частини Канади, а не густо заселеної і поділеної державними кордонами Европи, де проблема летунської інспекції вимагала б згоди більшого числа держав та зазублювалась би за різні політичні проблеми. Зокрема З'єдинені Держави не підуть на ніяку таку умову щодо роззброєння, яка в будь-якій мірі заторкувала б проблему з'єдинення Німечини, без попереднього порозуміння з Аденауером.

Ось такий дуже короткий зміст найважнішої частини пресової конференції, яку державний секретар Дж. Ф. Доллес відбув у Вашингтоні у вівторок 14-го травня ц. р. Він рішуче заперечив, наче б ЗДА *задумували пропонувати* таку здемілітаризовану зону в середній Европі, яка в практичних наслідках закріплювала б стан поділу Німеччини та двічі з притиском згадував про згоду Аденауера, уряду Західньої Німеччини і НАТО, як передумову для будь-яких американських пропозицій в ділянці роззброєння. Він не виключив, що може в найближчих днях приїде з Лондону до Вашингтону знову Геролд Стассен, делеґат ЗДА на Лондонській конференції роззброєння, для дальшої консультації. Доллес признав, що згода Совєтів на сам принцип летунської інспекції, що його донедавна Совєти рішуче відкидали, назвавши його „одним із способів шпигунства", — є поступом в розмовах над можливостями роззброєння. — З інших обговорюваних на тій пресовій конференції справ, Доллес потвердив давнє становище уряду ЗДА, неприхильне до подорожей американських журналістів до комуністичного Китаю. В справі заповідженого Ізраїлем вислання на Суецький канал „пробного" корабля, для перевірення інтенцій Єгипту, Доллес підкреслив позитивне становище ЗДА до справ Ізраїлю користати з плавби по Суецькому каналі. ЗДА, мовляв, не можуть заперечувати ніякій державі права робити те, що вона вважає для себе за вказане (в даному випадку — рішення Ізраїлю вислати корабель до Суецького каналу), тільки противиться, *щоб силою переводити* свої цілі.

ЗДА дадуть атомову енерґію Японії для мирних цілей

Токіо. — 77 делеґатів від керівних американських ділянок промислу, від Комісії Атомової Енерґії, Конґресу, банків і наукових установ беруть участь в американсько-японській конференції, присвяченій проблемі використання атомової енерґії для мирних цілей. Як обсерватори тієї конференції беруть в ній участь делеґати з Австралії, Бірми, Цейлону, Індії, Ірану, Південної Кореї, Ливану, Філіппін, національного Китаю і південного В'єтнаму. Американські делеґати зробили пропозицію Японії — постачати Японії атомові реактори, які витворювали б електричне світло з атомової енерґії та взагалі давали б рушійну силу різним ділянкам японського промислу з атомового джерела. За твердженням японських фахівців Японія потребувала б 1,000,000 кіловатів електричної сили з атому у найближчих 10 роках, щоб „поставити на ноги" японську національну економіку, що залежна від імпорту вугілля і нафти. Якщо дійсно Америка стала б головним чи навіть єдиним організатором атомової енерґії в Японії для тамошнього промислу і єдиним „імпортером" тієї енерґії, то це могло б мати для майбутности цих двох країн, а посередньо і економіки всієї Азії та всього світу — величезне значення — коментують часописи.

У СВІТІ

● **2,400 мадярських утікачів** в таборі Зайзенгайм біля Зальцбурґу закінчили 4-денний голодовий страйк після того, як паці Елінор Рузвелт, вдова по президенті Ф. Д. Рузвелті, прибувши до того табору, обіцяла їм поінформувати американський нарід про незавидну долю втікачів. Втікачі заявили, що вони відновлять і продовжуватимуть голодовий страйк „аж до кінця", якщо американські власті не захочуть більше приймати мадярських іміґрантів. Більшість з 34,488 мадярських втікачів, які є Австрії, хочуть виїхати до ЗДА.

● **Морський бомбардувальник типу „Нептун"** загорувся під час патрульного лету за 170 миль від острова Оагу на Тихому океані. Капітан літака наказав залозі вискочити з плаючої машини. Маневр удався, а через чотири години американський підводний човен, пливучи за вказівками іншого літака, що зауважив був катастрофу, врятував непошкодженими всіх 10 членів залоги.

● **На Кипрі**, де запанував розмірний спокій, чи радше перемир'я між грецьким революційним підпіллям та англійським військовим правлінням, за останні два роки 336 осіб згинуло, а 1,014 поранено. Члени революційної організації ЕОКА вбили 102 англійців, в тому числі 79 вояків, англійці вбили 53-х кипрських греків у протиреволюційній акції, 18 греків і турків втратило життя у взаємних заворушеннях, а шість революціонерів згинуло від власних бомб. Крім цих втрат, 21 англійський вояк згинув у лісовій пожежі. Справжній мир на Кипрі все ще є лише мрією.

● **У Південній Кореї** всенаціональна збірка принесла 43,-000,000 гванів, себто 86,000 дол., за які мають побудувати пам'ятник генералові Дагласові МекАртурові на острівці в пристані Інчон, де американською висадною операцією проти комуністичних наїзників з півночі врятовано Південний В'єтнам від уярмлення. Відкриття пам'ятника має відбутися 10 вересня ц. р..

● **У Східньому Берліні** заборонено видавання протестантсько - церковного тижневика „Кірхе". Безпосередньою причиною цієї репресії стала стаття, автор якої прославляє єпископа д-ра Отта Дібеліюса, з нагоди його 77-річчя, за відвагу, проявлену в обороні Церкви за часів гітлерської і під комуністичною владою. Комуністи віддавна атакували Дібеліюса, як „прислужника" західньо - німецького режиму, але не зважувались безпосередньо зачіпати єпископа з огляду на його велику популярність. Євангельську Церкву в Німеччині, що все ще перебуває під одним проводом, комуністичне правління хоче розколоти, щоб підпорядкувати собі Церкву на території Східньої Німеччини.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

З ПОЗИЦІЙ ЦИНІЗМУ І БРУТАЛЬНОСТИ

Інтерв'ю, що його відбув Хрущов у п'ятницю минулого тижня з керівним редактором „Ню Йорк Таймсу" Турнером Кетледжом, є одним із найяскравіших документів московського цинізму, забріханости і брутальности.. Виступив у цьому інтерв'ю Хрущов, як типовий представник комуністичного ґанґстерства, яке намагається встановлювати своє відношення до зовнішнього світу з позицій брутальної сили і яке вимагає, щоб з таких же ґанґстерських позицій діяли і його партнери чи противники.

Оферта, що її запропонував Хрущов З'єдиненим Державам Америки, зводиться своєю суттю до поділу світу на дві сфери впливів — совєтську й американську і до насильного накинення волі двох головних світових потуг — ЗДА й СССР — всім іншим державам і народам, не виключаючи Великобританії та Франції. Таку тенденцію висловив і підкреслив Хрущов під час своєї розмови з Кетледжом декілька разів, заявляючи, що єдиним способом уникнути вибуху нової світової війни є безпосереднє порозуміння між ЗДА і Совєтським Союзом; що головна відповідальність за ліквідацію існуючого напруження спадає на ці обидві потуги і що переговори чотирьох великодержав річ бажана, але справжню користь і успіх можуть дати тільки безпосередні розмови між Вашинґтоном і Москвою, справою яких уже буде вдержувати в „належному порядку" чи, як висловився Хрущов, в „потрібній лінії" інші держави.

Пропонуючи таку „сделку", Хрущов водночас узалежнив її від виконання деяких передумов, таких, наприклад, як розв'язання НАТО (Організації Північно-Атлантійського Пакту), ліквідації американських баз у світі, виведення американських військ з Европи та інших континентів і залишення справи об'єднання Німеччини на вирішення самих німців, значить урядів Західньої і Східньої Німеччини. Реально беручи, перед встановленням коекзистенції із З'єдиненими Державами Америки, Хрущов „бажав би" ізолювання Америки від решти світу, щоб потому тим легше можна було проковтнути одну по одній повідокремлювані й повідрізувані від американської допомоги країни. Характеристично, що, вимагаючи від ЗДА повної ліквідації їхньої матеріяльної і мілітарної сили у світі, Хрущов не допустив навіть і на мить можливости будь-яких змін у Східній Европі, включно з Німеччиною, заявляючи, що ситуація на Сході Европи є... дефінітивною і незмінною.

Вірний традиційній московській методі східного роз'єднування фактичних чи потенціяльних противників, Хрущов не занедбував у своїй розмові нічого, щоб забити такого чи іншого клина в їх одностайність і солідарність. Пропонуючи „сделку" з самими тільки ЗДА, цей новітній московський самодержець хотів насторожити, а то й поставити проти Америки Великобританію і Францію. Вимагаючи ліквідації НАТО, він в той же час без ніяких підстав оперував твердженнями про те, що такі держави, як Норвеґія, Данія і Канада, стали членами цього пакту проти волі власного населення і власних парляментів. Даючи американських індустріялістів „паліями війни" і таврюючи їх егоїзм, перший секретар московської компартії і керівник найбільш антидемократичного тоталітарного режиму... уболівав над незавидною долею „хитро обдуреного у виборчій кампанії" американського народу. Висловлюючи „найбільший подив" для президента ЗДА Айзенгавера, того, до речі, що очолював останні дві виборчі кампанії у ЗДА, і напрошуючись нахабно на розмови з ним, Хрущов не залишив нагоди, щоб копнути дошкульно найбільш довірених і діючих з уповноваження Президента урядових діячів, таких, як Доллес, мовляв, договоритися з ним не можна навіть і за сто років.

Справжніх вершин перфідії добився Хрущов у своїх відповідях на запити Кетледжа щодо таких справ, як цензура, десталінізація тощо. Цензура? — Але ж такої в Совєтському Союзі немає і йому нічого про це невідомо, вся справа в СССР зводиться до того, щоб пресові повідомлення були... згідні з правдою. Невільництво? — Якщо воно й існує, то хіба в... З'єдинених Державах Америки, про що писав Маркс уже сто років тому... Боротьба з помилками Сталіна? — Ясна річ, вона була і відбувається в СССР, але його, Хрущова, промову в тій справі виголошену на 20-му з'їзді компартії, сфабрикувала... американська розвідка під проводом Аллена Доллеса. — Інтервенція на Мадярщині? — Вона була, але на домагання... незалежної мадярської держави і її незалежного уряду, в той час, як інтервенція ЗДА на Середньому Сході має на меті встановлення американського... колоніялізму, замість британського.

Висловлюючи такі цинічні оферти і виголошуючи такі заялложені брехні, Хрущов не взяв до уваги однієї дрібниці: простої людської інтеліґенції не тільки провідників і політиків Заходу, але й широкого загалу звичайних громадян.

ДВА КІНЦІ ПОЛІТИКИ НАССЕРА

Особа й політика Ґамаля Абдель Нассера, який 23-го червня 1952 року, отже в день державного перевороту проти короля Фарука II, — був лише полковником єгипетської армії, від 18 квітня 1954 року прем'єром, а від 23 червня 1956 року президентом Єгипту, — була і подекуди є „контроверсійною". Значить, хоч в міжнародному політичному світі, зокрема в західній публіцистиці, здебільшого вже вирівнялись погляди на характер його політики в зв'язку з його персональною психічною структурою та соціяльними явищами в долині Нілу, — проте все ще існують і оборонці цього діяча і палкі його критики-противники. Усі ті, хто принципово відкидає колоніялізм старого англійського та французького зразка і розуміє суть новітнього націоналізму, як відродження національної гордости уярмлених чи колоніяльних народів, хто шукає здійснення своїх ідеалів у повній незалежності від будь-яких чужинецьких чинників, — всі ці люди схильні виправдувати Нассера. Мовляв, єгипетські араби, які зазнали володіння турків, наїзд Франції і панування Англії, оправдано вразливі, чи навіть перевразливі на пункті чужоземних „впливів". Стоячи на початку 50-х років під свіжим ще враженням прогри у війні з новонародженою державою Ізраїлем, той патріотичний старшина і цілий його гурт не могли не мріяти про реванш. Коли ж цілий той гурт старшин-змовників став раптом, усупереч власним сподіванням, вирішною верхівкою державного правління, то опинився він перед потрійною проблемою: 1) збереження повної суверенности держави, потрясеної до основ революційним переворотом, що змінював цілу політично-суспільну структуру країни, 2) конечністю піднести життьовий рівень широких мас населення, які жили в кромішній нужді за давнього напівфевдального устрою і скорумпованого правління, 3) поставлення на ноги сильної збройної сили, яка могла б змити ганьбу воєнної поразки.

Такі велетенські завдання вимагали всебічної політичної освіти, розуму, знання крайових та міжнародних відносин і спритности дійсного державного діяча. Не всі ж старшини-змовники родяться Наполеонами, яких геній розпалюється тим більшим полум'ям, чим вище підноситься кар'єра такої Богом обдарованої людини. І тому й Ґамаль Абдель Нассер почав робити помилки. Кардинальною його помилкою було прийняття совєтської оферти на зброю взаміну за експорт єгипетської бавовни. На перше око „невинний" і дуже корисний „вимінний торг без ніяких політичних зобов'язань" мусів в наслідках втягати Єгипет і його державну верхівку щораз глибше в орбіту совєтських впливів. Таким чином, давши себе втягнути в сіті совєтської інтриґи і слухаючи совєтських порад, єгипетський президент почав, з одного боку, проявляти амбіції лідера всього арабського світу з месійними мріями про об'єднання арабської імперії від Атлантику по Арабське море й кордони Індії, а з другого — провокувати Захід доконаними фактами, що мали документувати суверенну волю Єгипту. Ось так вибухла Суезька криза з її трагічним воєнним епізодом минулої осени.

Єгипет під проводом свого 39-річного президента вийшов із цієї кризи настільки переможно, що звільнено всі окуповані єгипетські землі. Він виграв також Суезьку справу, поставивши на своєму, тобто, щоб надалі Суезький канал залишався під виключним управлінням новопризначеної єгипетської адміністрації. Але водночас виявилися слабі сторінки всієї тієї політичної філософії, спертої на кипучу активність, амбіцію і гордість молодих керівників молодої республіки. Найслабшою сторінкою їх політики була нетерпеливість, яка продиктувала нехтування реальними можливостями. Про цю нетерпеливість пробуджених з колоніяльного сну народів говорив надзвичайно переконливо минулого тижня в американському Конґресі в'єтнамський президент Нґо Дінг Дієм. Але цей в'єтнамський діяч все ж таки збагнув був таємницю, якої не зрозумів і, мабуть, по нинішній день не розуміє Нассер: молода і економічно надзвичайно бідна та недорозвинена країна не може стати могутньою політичною силою дуже швидко та ще й без опертя на закордонну допомогу. Нассер помилився, коли думав, що зможе брати зброю від Москви, а гроші на будову Асванської греблі від Америки, вигравати одну проти другої і проспекулювати на довшу мету від такої „хитрої" гри. Гра була надто прозора. Злякались цієї гри і деякі найближчі приятелі молодої єгипетської республіки, такі самі арабські сусіди, в яких, зрештою, теж повіяло новітнім націоналістичним духом. Нассер помилився і в оцінці самого арабського світу: ідеал єдности арабського світу далеко не покривається з глибокими розбіжностями, що їх створили в арабських країнах окремі, наверствовані сторіччями різних умовин буття, звичаї, традиції, керівні роди і цілі.

Ось так, хоч англо-французько-ізраїльський похід проти Єгипту ніби настроєво зцементував за Єгиптом весь арабський світ, водночас — ніодна арабська держава не поспішила йому з допомогою. І хоч ця війна проти Єгипту скінчилась для його авторів невдачею, проте вона таки стала перестoрогою для сусідів Єгипту, щоб вони, своєю надто тісною приязню з Єгиптом, не наражались на подібні прикрі пригоди. У Лібії, Марокко і Тунісії віцепрезидента Ніксона приймали з тріюмфом. В лютому цього року перебував у Вашинґтоні савді-арабський король Савд, а на листопад заповіджено приїзд сюди мароканського султана Мохаммеда V. Ливан рішуче заявився за „доктриною Айзенгавера". В другій половині квітня ц.р. король Йорданії Гуссейн рішуче виступив проти єгипетсько-сирійських інтриґ, що мали на цілі силою включити Йорданію в політичну систему просовєтської орієнтації Нассера, а Шоста американська фльота, підтримана поважною безпосередньою пересторогою президента Айзенгавера під адресою всіх сусідів Йорданії, пригадала Єгиптові і Сирії небезпеку від такої легкодушної гри з вогнем. Минулого ж тижня сталася ще одна важлива подія: савді-арабський король Савд вилетів із 80-ма арабськими вельможами до столиці Іраку, Багдаду, з візитою до тамошнього короля Фейзала, де його вітали з великою помпою. Пригадаймо, що радіовисильня з Каїро і вся єгипетська преса від початку заснування т. зв. Багдадського прозахідного пакту, куди належить Ірак, себто від листопада 1955 року, не говорять інакше про ту державу і її короля, як про „зрадників", а іракський прем'єр Нурі ас-Саїд зненавиджений в єгипетських керівних колах, як которійний опозиціонер до панарабських і паніслямських амбіцій Нассера. Тому зустріч двох арабських королів в Іраку — це найбільша політична поразка Нассера від часу його приходу до влади. І хоч можна заздалегідь передбачати, що в комунікаті Багдадського з'їзду буде мова про „єдність арабського світу" і може навіть буде підкреслена солідарність з Єгиптом у його боротьбі за свою суверенність, проте насправді теперішній Багдадський з'їзд — це не тільки вихід Іраку з ізоляції в арабському світі, а й реальна загроза політичній ізоляції Єгипту: з єдиним союзником Сирією та єдиним протектором — Москвою.

Це саме той другий кінець політики теперішнього єгипетського президента. Занадто велика нетерпеливість у прямуванні до цілей, позбавлена реальних основ віра в себе самого і в свої сили, оперта не на дійсність, а на свої мрії і свій ідеалізм, і занадто велике легковаження, з одного боку, вартости західньої демократії, з другого небезпека комунізму, раніше або пізніше можуть закінчитись тільки поразкою.

Людмила Коваленко

АМЕРИКАНСЬКІ ПИСЬМЕННИКИ І Я

Може комусь цей наголовок видасться претенсійним, але він саме точно охоплює те, що я хочу тут розповісти: ставлення американських письменників у масі до невідомої українки, що до того ще й говорить з чудернацьким акцентом.

Але найкраще — з початку.

Почалося все це — ще в 1953 році, коли я стала членом Авторської Ліґи Америки, показавши на доказ англійські скрипти моїх п'єс, на які взято права друку на моє ім'я. Відтоді я вже могла через бюлетені та інформативні брошурки стежити за тим, що робиться в Лізі.

Ще з минулого року Ліґа розіслала запитник, чи вважаємо ми, члени Ліґи, за потрібне скликати всеамериканську асамблею письменників. А в травні цього року, в днях 6, 7, 8, відбулася ця Асамблея, що принесла мені незабутній досвід у розумінні американської психології.

Але треба таки повернутись до початку: понеділок 6 травня, заля Вілтімор готель в Ню Йорку, сотні людей коло реєстраційного стола — і я, сама, як свічка, чи ота українська билина в полі. Але суну до стола і дістаю свій пакетик з усіма картками, квитками до театру і програмою.

Далі звичайна урочиста частина відкриття під час „ленчу" — і я за одним із столиків в колі абсолютно невідомих мені людей, чиї імена я навіть боялась питати, бо можу не знати, що і де вони писали.

Але одна із сусідок розвіває мої сумніви і вагання — отією спокійною і комфортабельною американською практичністю.

— Я пишу короткі оповідання, — каже вона, — і звуся Сільвія Ш. Що, власне кажучи, робить кожен з вас?

Після цього кожний, так би мовити, представляє сам себе — і описує свій рід праці: дві поетки, Сільвія Ш., письменник, що спеціялізується на писанні серійних романів для журналів, представник англійського літературного аґентства Куртіс Бравн — і я.

За столом президії говорять наші голови: Мосс Гарт — голова Ліґи авторів, Вільям Шайнер — голова відділу (чи ґільдії, як її називають тут) авторів, і Оскар Гаммерштайн — другий голова відділу (чи ґільдії) драматургів.

У їх промовах — гордість за все, чого Ліґа добилась від видавців за сорок п'ять років свого існування — і привіт нам на першу загальноамериканську Асамблею її членів за всі сорок п'ять років існування.

У промовах згадується і Винстона Черчила, що був першим президентом Ліґи в 1913 році, і Теодора Рузвелта, віце-президента Ліґи та палкого борця за права письменників. Згадуються роки певних досягнень, коли то видавці мусіли прийняти зразковий контракт, або коли вони мусіли окремо платити за право використовувати твори для кіна чи радіо. Тепер ще приходить проблема з правами на використовування твору в телевізії... Все це дуже поважно і гордо — а я думаю про моє єдине право, як української письменниці: видати книжку власним коштом і тоді чекати, чи набереться півтори тисячі інтеліґентів, які зважаться витратити на книжку аж два доляри? Але це — український ринок, а я тепер чую про ринок З'єдинених Держав — про цю колосальну націю, яка поглинула телевізію, майже невпинно слухає радіо і в той же час читає так багато, що непомітно впливу телевізії на скорочення видавничої діяльности... Наші інтеліґенти, що не зберуться за рік прочитати й однієї книжки, люблять називати часом американців „кавбоями", — але це такі кавбої, які витрачають мільйони на книжку — отже у яких можна повчитися багатьом нашим маґістрам і навіть докторам.

Але на ці міркування я не маю багато часу, бо вже нам представляють найстарших членів Ліґи — і серед них двох жінок, одна з яких славна тим, що була в 1919 році кореспонденткою у Москві.

Пізніше мені довелося переконатись, що значення Москви серед певної групи американських письменників значно більше, але для того треба було перейти через досить прикрий досвід.

Сталося це в той самий понеділок — на пополудневому засіданні, присвяченому темі „Емоційне життя письменників". У цей час дискусія велася в трьох приміщеннях на різні теми — і годі було мені одній устежати за всім, що там робилося. Але емоційного життя письменників я таки вирішила не пропустити.

Першим говорив професор-психолог, Лоренс Кюбі, а головував Моріс Валенсі. Професор Кюбі дуже впевнено і претенсійно розповідав письменникам про те, як у них відбувається процес творчости: виявляється, що він, якщо вірити психологам — тими самими шляхами, як і невротичний процес, що приводить до божевілля, тільки що професор Кюбі ласкаво заспокоїв нас, що не конче кожен письменник має стати божевільним. Для доказу показувалось діяграми, які нагадували мені картинки із старого журналу: сфотографовано море і над ним небо, поставлено посередині хрест і підписано: „Отут потонув ,Титанік'". Так і на цих психологічних діяграмах з одного боку було написано „алогічне", з другого — „раціональне", а посередині поставлено хрестик і підписано: „творча праця". А поприце — всі фройдівські аксесуари і звичайна пишномовна, містерійна термінологія психоаналізи, яка завжди нагадує мені собаку, що старанно ловить власний хвіст: щось таке там є, але впіймати важко, висказати словами майже неможливо, а керуватись ним — виходить просто дико, як то ми й бачимо часто в наслідках американської, побудованої на Фройді, педагогіки.

Словом, я, як той еспанський бик, побачила червону плахту і вже готова була кинутись на неї. Але не відразу, бо ще чотири письменники, що були в панелі, тобто мали обов'язок виступати, сказали своє слово. Першим говорив голова панелі, Моріс Валенсі, який заявив, що письменник — це „ексгібіціоніст" і завжди повинен виставляти себе, щоб мати задоволення. Ліліян Гелман підкреслила, що тепер письменники уже не богема поза межами суспільства, а члени того самого суспільства, яке вони критикують — отже вони мимоволі мусять стати більш консервативними. Тепер письменники вже конкурують з бізнесменами у влаштовуванні своїх справ.

Елизабет Дженвей питала, чому, коли психологічний процес у всіх однаковий, одні книжки виходять добрі, а інші погані? І звідки тоді та радість творчости, якої зазнає кожен письменник? До того ж творчість дає нагоду лишити свій індивідуальний карб десь в культурному житті, ідентифікувати себе.

Бачачи, що ніхто не атакує червоної плахти, я таки кидаюся з розгону на неї. Моє питання — вірніше, мої питання ішли приблизно так: чи справді людина, яка провчиться п'ять років в університеті, може розуміти людину краще, ніж письменник, який має спеціяльне обдаровання, вміння спостерігати, розуміти, аналізувати і потім описати все спостережене? І друге: чи не накладають психологізм, Фройд і психоаналітичні теорії певної одноманітности на творчість? У час, на Україні, марксисти-догматики змушували нас писати за встановленою схемою, і тому література стала одноманітною. А тут, у З'єдинених Державах, такі схеми для розуміння людини встановлюють психологи. Звідси, і завдяки впливові фройдизму, походить і та неморальна доза сексуального, яка є в американській літературі і яка просто дивує й приголомшує кожного чужинця так само, як вона здивувала й приголомшила мене.

Виступаючи проти сексуальности в літературі, я всунула голову в осине гніздо — і відчула уколи жала майже відразу. Морис Валенсі почав спиняти мене, то посилаючись на те, що мало часу, але я відповіла, що він не встановлював часу для питань, то посилаючись на те, що мене не чути, але на це я просила дозволу вийти до мікрофона, то посилаючись на те, що мене мало хто розуміє. І тут я мусіла скоритись, бо не було сенсу забирати час у людей на те, щоб говорити незрозумілі їм речі.

Але я помилилась. Професор Кюбі відповів на питання, при чому на моє він нічого не відповів, крім анекдоту про шотляндця — до того він, здається, був приголомшений тим, що якась чужинка сміє висловлювати сумнів у доктринах психологів. І після цього до мене почали підходити один за одним незнайомі мені люди, тільки на те, щоб висловити свою цілковиту згоду зі мною. Кілька з них сказали, що вони мали на думці поставити приблизно таке саме питання, решта казали, що подивляють мою відвагу і що я добре зробила, поставивши це питання, вірніше, сформулювавши те, що у них уже давно невиразно снувалося в думках. Дехто заявив при цьому, що засідання велося дуже зле, і що фактично, крім мене і Васкотта, ніхто питань більше не ставив, бо Валенсі надто поспішав закінчити його.

Це був тільки початок, і наступних два дні я стала таким собі невеличким центром, на який виливали американські письменники свою симпатію, і — головне своє обурення, що хтось комусь посмів відбирати слово. Мало того, що це саме один письменник хотів заткнути горлянку другому.

Якщо колись комусь із нас, бувших ДіПі, всі ці розмови про свободу слова видавались непотрібними чи порожніми, чи надто підкресленими — то отут, на з'їзді письменників, я наочно переконалася, наскільки реальною, необхідною стала для американця можливість вільно говорити все, що йому хочеться. Це вже не теорія, не слова, не звична формула — це дійсно життьово-необхідна потреба для американця. І сама думка про те, що хтось хотів спинити когось у вислові його думки обурювала їх, а симпатія до мене була тільки способом бодай приблизно виявити ці свої почуття назовні.

Тільки на останньому засіданні в середу зрозуміла я, якої величини оте осине гніздо, в яке я всунула свою голову, виступаючи проти сексуальности. Бо це засідання, хоч і мало за тему „Свобода писати", фактично було присвячене питанню про те, як письменникові звільнитись від усякої моральної цензури

(Закінчення на стор. 3-ій)

Степан Женецький

ПЕТРО — ФОРМАН

(3)

На другий день рано, ще не вспів я витягнути свого знаряддя, коли в моїй кімнаті появився Бил і Майк.

— Ходи сюди, Пітре, — закликав мене Бил.

Підходжу до них і бачу, що Майк має в руках коверту з грішми.

— Скільки ти вчора повісив дверей, Пітре? — питає мене Бил, і, споглядаючи то на мене, то на Майка, схидно підсміхається.

— Чотирнадцять.

— Вот? Скільки, скільки? Чотирнадцять? — перепитує мене Бил і дивиться на мене такими очима, мов би бачив перед собою найбільшого брехуна на світі.

— Так, чотирнадцять — відповів я спокійно.

— Ану, ходи й покажи нам, де вони є, злісно сказав Бил, тепер вже по-англійськи.

Повів я їх від кімнати до кімнати й показав усі двері, які вчора повісив. Показуючи їм мою вчорашню роботу, я крадькома зиркнув на Била. Він то білів, то червонів з люті і цілий час кусав нижню губу. Майк мовчки ходив за мною, перевіряв усі двері і щось записував собі у нотатник, видно рахував. Майк сказав до Била.

— Що ж ти хочеш від нього, Бил? Він є „олрайт". Повісити 14 дверей першого дня це дуже добре.

А до мене сказав:

— Слухай, Піт! Я задоволений з твоєї праці. Роби так далі, то все буде „окей". А як часом ти не будеш знати, як щось робиться, то спитай Била, він тобі покаже. На те він форман. Чув, Бил?

— Єс, Майк, — буркнув Бил.

Бил після того став моїм найлютішим ворогом. Я знав, що він шукатиме всяких приключок, щоб мене вигнати з роботи. Щоб бути приготованим на те, що він може дати мене на іншу роботу, я забігав на інші поверхи, і крадькома приглядався, як вставляють вікна, кладуть підлогу, роблять сходи та інші столярські роботи.

Таким способом я підглянув всі столярські й теслярські роботи. Після кількох тижнів Бил взяв мене від дверей і давав щоразу на інші роботи. Хоч і ці нові роботи не йшли мені спершу справно, то все ж таки не приходилося мені так важко тарувати, як це було першого дня.

Бил думав, що зміняючи мене з роботи на роботу, він мені тим допікає, а тим часом це вийшло мені на користь. Поробивши так по кілька тижнів на різних роботах, я навчився їх усіх, набрався вправи і став справжнім фахівцем.

Майк мене полюбив. Цю босову прихильність до мене бачили робітники і називали мене жартома босів „бойфренд", а Бил був дуже лихий на мене.

Як я став там на працю, то заробляв по 1,75 долярa на годину. За три місяці, казали мені, як мене впишуть до професійної спілки, діставатиму юнійну ставку, 2,15 дол. на годину. Я працював більше чотирьох місяців, а мене чогось ні до спілки не вписували, ні платні не збільшили. Правду мовивши, я за підвишкою не дуже й розбивався. Я навіть забув за неї. Я був задоволений і з тієї платні, яку мені дали.

Одного дня, коли я робив сам один при якійсь роботі, прийшов до мене Бил і каже:

— Сховайся до умивальні і сиди там так довго, доки тебе не покличу.

Вийшовши з тої схованки, я спитав Била, чому повинен я ховатися. Він пояснив мені, що тут часами приходять аґенти і примусово вписують робітників до „ґавернементської" асекураційної компанії, та що такі робітники, яких впишуть до тої компанії, мусять платити високі місячні вкладки. Я йому повірив, але коли ця хованка повторялася часто, я звірився про це італійцеві Маріянові, з яким я робив кілька тижнів, і який був характерною і щирою людиною.

— Ти вже належиш до юнії?

— Ні, кажу, не належу.

— А підвишку вже одержав?

— Ще ні.

Він почав спершу голосно сміятися, а потому вияснив мені таємницю моїх хованок.

— Це не приходить ніякий аґент від „ґавернементської" асекураційної компанії, бо такої немає. Це приходить делеґат спілки, який хоче тебе вписати на члена. Як ти станеш членом спілки, дістанеш підвишку й будеш заробляти стільки, як кожний робітник. Бил тебе обдурює, бо гадає що ти „ґрінор" і нічого не знаєш.

Одного дня Бил прийшов до мене і шепнув мені: „Ховайся, бо йде аґент". Я побіг в той бік, звідки надійшов „аґент" і попав йому просто в руки. Делеґат вписав мене в члени спілки і найближчого тижня я дістав підвишку платні, і тоді вже й я заробляв, як всі робітники, по 2,15 доляра на годину.

Одного дня на другий рік прийшов Бил до мене і гукнув на цілий голос:

— Ей, ти, ґрінор! Що ти там робиш? Ходи, я маю для тебе іншу роботу.

Це мене трохи обійшло.

— Бил, кажу йому, чого це ви все мені ґрінорасте й ґрінорасте? Адже ж самі ви були колись ґрінором, бо і ви не є роджений американець. Що ви вже тут довший час живете і трохи почервоніли, то це ще не причина, щоб ви мені все тим ґрінорством очі вибивали. Родовиті американці мені не ґрінорують, тільки ви. Я вас прошу, не кажіть мені більше так.

— „Шарап", ти ґрінор! — засичав він, додавши до цього ще відому американську лайку. Прискочив до мене і вдарив мене в лице.

Хоч ця пощочина заболіла мене подвійно, бо і від удару, і від сорому, бо це сталося на очах багатьох робітників, які йшли на каву, то я насилу здержався, щоб не віддати, і сказав йому спокійно:

— Бил, я міг би вам це віддати. Але тому, що вас шаную, бо ви старші, у віці мого батька, то цим разом дарую вам цю зневагу. Тільки вас остерігаю, не робіть того більше, бо буде зле.

— Ще тобі мало? То маєш, ґрінор, ще раз. Він вдарив мене другий раз в лице.

(Кінець буде).

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників

ЗНОВУ РАНОК...

Знову ранок, І барви яскраві
По усьому-усьому краю.
Нагадай мені, весно, Полтаву,
Нагадай мені юність мою.

Нагадай!..
Та смішне це прохання.
Ти не думай, не слухай
цих слів.
Навіть в хвилі
страшного знущання
Я нічого забути не смів.

Я зберіг усі барви яскраві,
И до кінця...
Тільки годі про те.
Иде весна з осяйної Полтави,
Як юнацтво моє золоте.

МИКОЛА ПЕТРЕНКО

АМЕРИКАНСЬКІ ПИСЬМЕННИКИ І Я

(Закінчення зі стор. 2-ої)

і набути право писати всі непристойності, які тільки йому спадуть на думку. Як урочисто і патетично говорив Рекс Стовт, віце-президент Ліґи:

— Якщо на стіні хтось напише чотирилітерне непристойне слово, то я буду боротись проти того, щоб господиня цього дому змивала його! Це слово має бути на стіні, аж поки приїде уповноважена на те санітарна комісія з міської управи — і змис те слово на законній підставі!

Ясніше цю алегорію розшифрував Джон Вандеркук, який у жовчних, саркастичних словах, з викривленим від злоби обличчям говорив про потребу накласти цензуру на такі приватні групи, як Американський Леґіон чи Католицькі Жінки, які стежать за книжками і складають списки непристойних чи просто порнографічних книжок, щоб їх люди не читали й не давали читати своїм дітям.

Вся декларація про „Свободу писати", яку відчитав другий жовчний характер — Говард Ліндсей — фактично була закликом до боротьби за свободу писати... непристойності.

Тут уже говорилося й про те, що невідомо, чи злочинність підлітків дійсно залежить від сексуальної літератури та детективок? Тут притягалася Конституція ЗДА для того, щоб запевнити свободу опису і свободу ілюстрацій порнографічних ситуацій. Словом, я побачила, що вся асамблея, попри її багатосторонню, глибоку і цікаву програму, мала ще якесь невідоме мені підложжя — саме потребу провести оцю декларацію „Свободи Писати" для охорони когось, кому так дуже залежить на розкладі і деморалізації американських наступних поколінь.

Оскільки в цих поколіннях будуть включені і наші діти, думаю, що треба добре застановитись над тим, як зробити так, щоб наші діти були інтеліґентними людьми, що вміють читати книжку, і в той же час не були передчасно виставлені на розкладовий вплив порнографічних описів та малюнків.

Можливо, що я, не зважаючи на попередній досвід, знову виступила б тут, але дискусії вже не було, а декларацію ми маємо ухвалити пізніше — писаним голосуванням.

Отже, я мусіла сидіти мовчки, і тільки те трохи потішило мене, що на виході кілька осіб знову підійшло до мене поспитати: — Are you this Ukrainian they wanted to stop? — і висловили мені свою підтримку і прихильність до моїх думок.

А вже найкраще відчула я, що між мною і цими досі невідомими мені людьми встановився якийсь зв'язок — саме на урочистому і дуже парадному обіді (чорні краватки для чоловіків, відкриті сукні для пань). Мушу признатись, що готуючись іти на цей обід, я добре таки полаяла в душі моїх дорогих колеґ — українських письменників, які сиділи собі десь в „національній барі" і навіть не могли послужити мені за ескорта, так що я знову мала їхати до Плаза Готель сама-одна.

Але я знову недоцінила американців. Я ще не встиґла добре роздивитись по залі, де була передобідня „коктейл-парті", як до мене вже підійшла якась молоденька дівчина, пояснила, що вона тільки два тижні є членом Ліґи — і тут же висловила мені свою цілковиту згоду з тим, що я сказала. А за кілька хвилин велика група нас уже сиділа за столиком, говорячи як давні знайомі і обговорюючи багато з тих питань, які виникли у кожного в зв'язку з з'їздом.

Власне, оця доброзичливість і привітність у поведінці — така рідка серед нас — і оце бажання підтримати кожного, чию свободу слова хтось, десь, бодай в найменшій мірі зачепив — і зробили американців для мене своїми, більш зрозумілими й близькими, ніж за весь час мого перебування в Америці.

І коли Стів Аллен розгортав перед нами свою, до тонкощів розроблену, програму дивертисменту — ми сміялися всі разом, без поділу на „ту українку" і автохтонів — просто одна група колеґ, що займаються однією й тою самою справою і тепер хочуть відпочити після трьох днів напруженої розумової праці.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Клівленд, Огайо

З діяльности „ЗАРЕВО".

13 квітня 1957 р. відбулися 6-ті Загальні Збори „ЗАРЕВА", Академічної Громади ім. П. Орлика в Клівленді. На предсідника Зборів обрано інж. Д. Міська, секретарювала п-на Д. Воднар. Основою дискусій над діяльністю Громади послужив вичерпний звіт п. П. Лещишина, уступаючого голови. Слід відмітити, що членство „ЗАРЕВА" протягом 1956 року. посилило працю в Студійних Комісіях (зокрема Історичній і Літературній), як також на зовнішнім форумі продовжувало Академічні Вечори, започатковані в 1951-ому році Протягом цього часу виголошено 47 викладів, що їх прослухало 1015 слухачів. З останніх доповідей слід відмітити: інж. Курах: „Спогади учасника 22 січня 1918 і 1919-их років", проф. М. Ждан: „Перший напад татар на Україну", Я. Тесарович: „Україна 1939—45 рр. очами американського історика" (про працю Армстронґа), д-р Л. Винар: „Чи правді існували зв'язки О. Кромвеля з Б. Хмельницьким"

Академічні вечори в Клівленді позитивно вплинули на співпрацю молодого покоління зі старшим громадянством. В основному членство „ЗАРЕВА" присвячує якнайпильнішу увагу українознавчим наукам, і це являється великим позитивом проробленої праці.

Членство Академічної Громади становлять абсольвенти і студенти високих шкіл. На 1957 рік вибрано Управу в слідуючому складі: голова — інж. Д. Місько, заст. голови — п. Л. Ґалуґа, секретар — п-на Д. Боднар, скарбник — інж. Б. Кизима, контрольний — п. П. Лещишин. Академічними Вечорами і студійними справами завідує — д-р Л. Винар.

В майбутньому вирішено посилити працю в Студійних Комісіях, як також продовжувати Академічні Вечори. Слід побажати, щоб в українознавчих студійних Комісіях дати змогу працювати молодим студентам, які в американських університетах не завжди мають можливости займатися студіями української культури.

Л. Д.

Торонто, Онт.

Загальні Збори Відділу КУК.

26 квітня 1957 відбулися в Українським Народнім Домі Річні Загальні Збори Відділу Комітету Українців у Торонті за приявности 55 представників — делеґатів 19 складових організацій. Збори відкрив голова Відділу адв. Штокало, а проводила нами президія: голова — д-р Осип Бойко, заступник — проф. Павло Гавриш, секретарі: мґр. Євген Мастикаш та Онуфрій Максимів.

Зі звітів уступаючої Екзекутиви випливало, що влаштовано кілька більших імпрез: Свято Симона Петлюри, Соборне Свято Івана Франка, Свято Державности, два політичні віча: конґресмена Керстена та послів Заплітного і Яремка, переведено стипендійний контест ім. Івана Франка, відбуто Першу Сесію Громадської Ради та влаштовано 5 пресових конференцій з представниками української преси, як теж з репортерами щоденної англо - мовної преси, у висліді чого — кількома наворотами торонтонська щоденна преса приносила вістки і репортажі про діяльність КУК і українську визвольну справу. В протязі року отримано 648 листів, а вислано 2,944 з чого 415 поодиничих листів, а решта збірних: комунікати, повідомлення тощо. Відбуто 27 засідань і 2 наради з представниками Управ складових організацій, яких разом є 19, окрім їхніх братніх організацій, які належать до КУК через складові організації, а всіх разом 41. Фінансового обороту на протязі року було $12,-432.06, а всіх видатків $10.992.-85. Виплачено старих зобов'язань $500.00, до Централі вислано $750.00. Готівка в касі $1,439.-71. Екзекутива Відділу, яка від 1 січня 1957 підвищена Президією КУК до стану Провінціяльної, проявила жваву діяльність, особливо влаштуванням масових імпрез та на відтинку зовнішньої пропаґанди визвольної справи, зацо збори висловили Екзекутиві подяку.

На зборах ще звітувала голова Відділу Комітету Українок Канади пані Емілія Остапчук, як теж голова Ліґи Взаємної Кооперації адв. Святослав Фролик. Обі установи були в тісному контакті з Екзекутивою і взаємно співпрацювали, що проявлялося особливо на зовнішнім відтинку. Рішено, щоб в майбутньому голови цих установ брали участь у засіданнях Екзекутиви і щоб до Ліґи ВК виделеґувати ще двох представників. Як відомо, ця Ліґа об'єднує 16 етнічних груп у Торонті, яких батьківщини поневолені Москвою. Недавно при Лізі створено Етнічний Пресовий Центер, який об'єднує 27 періодичних видань у Торонті. Прийнято побажання, щоб Екзекутива Відділу КУК перебрала ініціятиву до своїх рук в справі творення Відділів Ліґи ВК в більших осередках Онтаріо.

По дискусії над звітами, одноголосно уділено уступаючій Екзекутиві абсолюторію і вибрано нову в такому складі: голова — адв. Данило Штокало, заступники голови — д-р Василь Муж і д-р Павло Охітка, секретар — д-р Степан Росоха, скарбник — інж. Дмитро Неґрич. Члени Екзекутиви: Григорій Мазурик, Омелян Денисюк, Теофіль Лотоцький, Федір Винник, Іван Липовецький, Ілля Курман, Петро Головатий, Павло Макогон, Степан Теребуш; Контрольна Комісія: Ілля Кучерепа, адв Мирослав Романюк, мґр. Михайло Поронюк, члени і заступники: інж. Богдан Підгайний та інж. Василь Ткаченко.

Обговорено бюджет Відділу, намічено пляни праці і прийнято кілька внесків і на тому збори закінчено.

Вунсакет, Р. Ай.

Нова професійна сила.

Ще одна професійна сила знаходиться серед нашого громадського життя в громаді Вунсакет, Ровд Айленд, в особі доктора Богдана Масика. Д-р Б. Масик, син д-ра Григорія Масика, який працює як старший лікар в Стейтовім шпиталі. Він ділиться з нами всіми радісною вісткою, що його син Богдан Масик щасливо здав екзамен і дістав дозвіл на виконування лікарської практики в стейті Ровд Айленд.

Доктор Масик закінчив середню школу в Празі, Чехословаччина, медицину скінчив в Німеччині в 1950 році і прибув до Америки в 1951 р. і працював як лікар в шпиталі „Ровд Айленд" а тепер буде вести лікарську практику в „Екзетер Скул", Кранстон, Р. Ай.

Бажаємо йому успіхів в його професії та надіємося, що його праця також буде корисна і для громади та свого народу.

І. Кокодський.

Дітройт, Міш.

Звіт Громадського Комітету по вшануванню св. пам'яти Гетьманича Данила Скоропадського.

Громадський Комітет, зложений з українських організацій, а то: Метрополіт. Відділу УККА, в Гемтремку, місцевих Відділів УГО-А, УАГС, АБН, ООЧСУ, ОДВУ, Союзу Українок Амер., Укр. Зол. Хр., Пласту, СУМА — „Київ", СУМА — ім. Гетьмана П. Орлика, Т-ва б. вояк. УПА, Парафії св. Покрови, Відділів Провидіння, Укр. Літ. - Мист. Клюбу, У. Нац. Клюбу ім. Гетьмана П. Орлика, Т-ва „Буковина", Бр. УСС, Укр. Студ. Гром., Народ. Помочі, Укр. Ам. Політ. Клюбу і Укр. Нар. Дому, з огляду на громадський характер влаштованої ним Жалобної Академії, присвяченої св. пам. Гетьманичеві Данилові, вважає за свій обов'язок поділитися з ширшим громадянством фінансовим звітом з цієї Академії, яка відбулася 7 квітня 1957 в залі Укр. Нар. Дому при вул. Мартин.

А. Прибутки: З 28-ми організацій, які взяли участь в Комітеті 17 склали зглядно задеклярували свої пожертви на символічний вінок (пам'ятник) на могилу Гетьманича Данила в сумі $255.00, з пожертв в ковертках $181.70, зі вступу на академію $183.00 і з продажу жетонів $9.80. — Разом $679.50.

Б. Витрати на Академію (заля, декорація, квіти, летючки, програмки і т. п.) разом $155.42. Залишилося в касі $524. 08.

Комітет на своєму засіданні 13 квітня 1957 розподілив оставшу суму так: пожертви від організацій та пожертви в ковертках під час Академії разом $436.70 передати на будову пам'ятника на могилі св. пам. Гетьманича; суму $59.80 передати Укр. Гетьм. Орг. в рахунок покриття видання жетонів; решту $27.58 залишено в касі на покриття ще незаплачених дрібних витрат. Комітет просить Шановне Громадянство м. Дітройту прийняти повищий звіт до ласкавого відома.

Інж. Мих. Гаврилів-Буяр,
секретар Громадського Комітету.

● **Східньо - німецькі, польські і чеські „парляментарі"**, зібравшись на з'їзді у Східньому Берліні, проголосили спільну декларацію, продиктовану — очевидно — з Москви, про конечність „дальшого скріплення оборонної сили держав Варшавського пакту". Ця декларація має бути відповіддю на недавно проголошені висліди нарад Ради НАТО (15-х міністрів закордонних справ 15-х західніх держав), що відбулися в Бонні. Москва, спираючись цій декларації, як на „добровільній ухвалі народів", збільшить свої окупаційні війська в усіх сателітних державах.

● **У Дітройтському шпиталі** майже рік перебував 26-річний джордж В. Еппелґейт, який втратив пам'ять і не знав, хто він. З деяких його висловів вдалося знайти його матір в Асбирі Парку, Н. Дж. Побачивши її, Джордж Еппелґейт пригадав, хто він є і як втратив пам'ять після того, як поставив був своє авто на вулиці у Бредлі Біч, Н. Дж. В амнезії замандрував він аж до Дітройту, Мишиґен.

П. Я. ПАСТУШЕНКО ВИХАВ НА ВІДВІДИНИ ДО ЕВРОПИ

Ню Йорк. — Співвласник відомої фірми „Арка", п. Ярослав Пастушенко, виїхав 8-го ц. м. разом з дружиною кораблем „Квін Мері" на відвідини до Західньої Европи. Ціллю поїздки, крім відвідин, є й деякі „бизнесові" справи, зокрема наладнання та забезпечення „Арці" постачання деякихевропейських виробів.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

ЛІТЕРАТУРНО - МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ У ФИЛАДЕЛФІЇ

повідомляє, що у суботу 18-го травня в 7-й годині веч. у залі „Пласту", 827 Н. Фреклін вул. відбудеться вечір відомої нашої письменниці п. Людмили Івченко з такою програмою: 1) вступне слово — д-р Гр. Лужницький; 2) „Слово має підсудна" — монолог, Тамара Позняків - Варварова; 3) „Автор і Читач" — Л. Івченко; 4) Уривок із роману „Блаженні кротції" — прочитає Л. Івченко; 5) „Лисогірська відьма" — виконає Вол. Підпалий.

Карен Мінсінґер здобула перше місце в правописному змаганні

Питтсбург, Па. — В правописному змаганні в Західній Пенсилвенії перемогла 12-річна учениця Карен Мінсінґер і тепер вона поїде 7-го червня до Вашингтону, де братиме участь в Крайовому Змаганні в „Спеллінґу" (в правописі). Панна Карен Мінсінґер є українського роду, її мати є донькою покійного п. Усика, свідомого громадянина в Питтсбурґу. Вона, її мати і навіть її батько, хоч є з німецького роду, належить до 53 Відділу УНСоюзу. Вона є вже другою українкою з того ж Відділу УНСоюзу, яка здобула таке відзначення. Першою була Мелоді Сачко, донька секретаря цього Відділу УНСоюзу і внучка пана Шпікули. Панна Мінсінґер здобула перше місце між 69 змагунами, хлопцями і дівчатами.

Генеральний секретар ОН вернувся з Ізраїлю

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй Даґ Гаммершилд вернувся минулої неділі 12 ц. м. з своєї подорожі до Риму, Женеви й Ізраїлю, при чому він висловив своє „велике вдоволення" вислідами розмов, які вів в Ізраїлі. Гаммершилд висловився з великим признанням про ізраїльського прем'єра Бен Гуріона, але відмовився сказати будь-що докладніше про предмет і вислід своїх нарад в Ізраїлі. За газетними коментарями, розмови Гаммершилда з Бен Гуріоном і іншими ізраїльськими діячами не закінчились ніякими формальними постановами, а тільки обом сторонам з'ясували становище, що їх вони займають в нинішній ситуації на Середньому Сході. Генеральний секретар перебув теж 45 хвилин на приватній авдієнції в Папи Пія XII, найдовшій, яку Папа будь-коли уділив в останніх часах. Подорож до Ізраїлю Гаммершилд відбув в товаристві заступника генерального секретаря ОН, Ральфа Банча, який після трагічної смерти князя Бернадотте був мировим посередником у війні між жидами й арабами.

Комуністи використовують марш негрів до Вашинґтону

Вашингтон. — Виконний голова Президентового Комітету для справ затруднення урядовців А. Дж Кері гостро виступив проти комуністів, які використовують для своїх партійних цілей так звану „молитовну прощу негрів" до столиці в найближчу п'ятницю, 17-го травня, в треті роковини рішення Найвищого Суду ЗДА про незаконність шкільної сеґреґації. В цій маніфестації негритянського населення з південних стейтів має взяти участь коло 50,000 осіб ,і вона відбувається як звичайна маніфестація, зорганізована духовенством та світськими провідниками. Тим часом комуністичний щоденник в Ню Йорку „Дейлі Воркер" пише так про цю маніфестацію, немов би це була його власна імпреза, подаючи час від'їзду поїздів і автобусів до Вашинґтону з різних місцевостей, в яких зовсім немає комуністів.

Комуно-Китай називає „провокацією" американські ракети на Формозі

Гонг Конґ. — Комуно-китайське міністерство закордонних справ оприлюднило 11 ц. м. заяву у зв'язку зі стаціонуванням на Формозі (Тайвані) з'єднань американської далекосяжної ракетної зброї типу „Матадор". Покликавшись на повідомлення з американських джерел про ту подію з 7 травня ц. р. і на потвердження з Формози з 8 ц. м. що дійсно американська ракетна зброя наспіла вже на Формозу, комуністичний Китай називає це „провокацією" у відношенні до нього. Мовляв, американські „окупанти" Формози доказали тепер знову свої „аґресивні заміри" супроти Китаю і таким чином погіршили напруження на Далекому Сході. Китайські комуністи водночас стараються представити себе, як „миролюбний" нарід: комуністичний Китай, мовляв, раз-у-раз пропонує „мирну розв'язку" проблеми Формози (Тайвану), поставивши собі за ціль „мирне визволення" того острова, „окупованого" американцями, але ніби тільки Америка противиться цьому. Справа „визволення" Формози — за цим комуно - китайським комунікатом — є „внутрішньою справою" Китаю, яка не допускає нічиєї зовнішньої інтервенції. І тому китайські комуністи „урочисто" заявляють: „Рішення китайського народу визволити власну територію — невідхильне; тому З'єдинені Держави мусять нести повну відповідальність за свою аґресивну акцію", — закінчується комуно-китайські повідомлення.

Одномоторові джетові літаки прилетіли без зупинки з Лондону до Лос Анджелес

Лос Анджелес, Каліфорнія. — Три американські одномоторові джетові літаки прилетіли з Лондону без зупинки, зробивши 6.710 миль. Це були літаки типу „Ф-100 С Супер-Сейбер", і їх лет тривав 14 годин і 5 мінут. Це новий рекорд лету без зупинки одномоторових літаків. Командант Тактичної Летунської Команди генерал Отто П. Вейленд ґратулював цим пілотам і в депеші їм заявив, що їх лет — „це підкреслення тієї ролі, яка стоїть перед Тактичною Летунською Командою, яка має за ціль зберігати мир у всьому світі". Генерал Вейленд ствердив, що тепер атомова зброя може бути в кожному місці землі, „де б тільки настала ворожа аґресія". Ці літаки летіли і понад місто Джеймставн в Вірджінії, яке відзначає тепер 350-річчя свого заснування.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ПАТЕРСОН, Н. Дж. — Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 64, відбудуться в суботу 18-го травня, о год. 7:30 веч., у Вінярського. Просимо всіх прийти на збори. — І. Бурний, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Т-во Подільська Січ, Відд. 8, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю 19-го травня, о год. 2-ій по пол., в залі Укр. Клюбу, 13 Washington St. і буде обговорена справа поїздки на „Союзівку", в дні 16-го червня. Просимо явитися. — П. Гарасимів, предс.; В. Мандзій, секр.

САВТПОРТ, Конн. — Т-во ім. Т. Шевченка, Відд. 84, повідомляє, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю 19 травня, о год. 4-ій по пол., в залі УНДому, 279 Кінґс Гайвей Вест. Будуть важливі справи до полагодження, а саме поїздка на „Союзівку" в дні 16-го червня на відкриття пам'ятника нашого патрона Т. Шевченка, якого ім'я має наш Відділ і другі справи, як місячні вкладки і звіти фінансів і т. п. — І. Махно, предс.; М. Ґудзік, кас.; П. Дудко, секр.

ПАССЕЙК, Н. Дж. — Т-во ім. Т. Шевченка, Відд. 42, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю 19 травня, о год. 2-ій по пол., в УНДомі при 237 Говп Еве. Просимо прийти всіх членів, є важливі справи до полагодження і є потрібна більша кількість членів. Просимо вже зголошуватися на автобус, на день 16-го червня. При відкритті пам'ятника Пророка України і будителя зі сну українців, повинен взяти участь кожний член нашого Відділу. Зголошення на автобус приймають Ф. Гулька, предс.; П. Головачук, фін. секр.; В. Новацький й В. Марущак. До В. Новацького телеф.: 1-0052, до В. Марущака 1-6726. — В. Марущак, рек. секр.

ПАССЕЙК, Н. Дж. — Т-во ім. І. Франка, Відд. 97, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю 19-го травня, о год. 2-ій по пол., в приміщенні шкільної залі Укр. Правосл. Церкви при 45-47 Hope Ave. З огляду на дуже важливу справу, а саме справа масової участи в дні посвячення пам'ятника Т. Шевченка на „Союзівці" 15-16 червня 1957 р., присутність всіх членів є обов'язкова. — П. Величко, рек. секр.

БЕТЛЕГЕМ, Па. — В-во св. Димитрія, Відд. 288, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю 19-го травня, зараз по Службі Божій, в церковній залі. Проситься всіх членів явитися на зборах. — М. Брус, предс.; В. Заґвоський, кас.; Д. Мушастий, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Т-во „Дністер", Відд. 430, подає до відома, що побір вкладок за травень відбудеться в неділю 19-го травня 1957 р., о год. від 11:30 до 1:30, в Укр. Клюбі при 847 Н. Френклін вул. і в суботу 18 травня 1957 р. о год. від 7 до 9 веч., в Укр. Клюбі при 23-ій і Бровн вул. Членів, які залягають з вкладками, просимо вирівняти, бо коли наша пригадка буде надалі безуспішна, то будемо змушені таких членів суспендувати. — Р. Дяків, О. Вакай, Р. Книш — Управа.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — 397 Відд. повідомляє своїх членів, що принимання вкладок буде в суботу 18-го травня від 5-6 веч. і в неділю 19 від 12-1:30 впол. Просимо членів вплачувати вкладки на час. Хто хотів би дати оголошення, або привіт до книжки, яка вийде з нагоди посвячення пам'ятника Т. Шевченка, може зробити це при вплаті вкладок. — М. Субтельний; О. Штогрин — Управа.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Звичайні місячні збори членів В-ва св. Юрія, Відд. 239, відбудуться в суботу (третя субота місяця) 18-го травня, від год. 5-ої до 7-ої веч. при 847 N. Franklin зі звичайним порядком. — д-р Вол. Галан, предс.; Мих. Ковальчук, секр.

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

ТАРЗАН, ч. 3865. Дивне оточення.

Нановово вернувшися на улюблену батьківщину, Тарзан віддавався гульні в примітивній пустині.

Він безцільно гойдався на великих деревах, бігав по м'якій скуйовдженій траві...

Аж нагло стримався. Перед ним лежав покручений, обпалений корпус розбитого літака!